

Profili nogometnih trenera u sadašnjem nogometu

Blažević, Luka

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of Kinesiology / Sveučilište u Splitu, Kineziološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:221:818851>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-23**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Faculty of Kinesiology, University of Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KINEZIOLOŠKI FAKULTET

Stručni preddiplomski studij kineziologije / smjer Sportski trener nogometa

PROFILI NOGOMETNIH TRENERA U
SADAŠNJEM NOGOMETU

ZAVRŠNI RAD

Student:

Luka Blažević

Mentor:

Doc.dr.sc. Fredi Fiorentini

Split, 2021.

Sadržaj

1. UVOD	2
2. CILJ RADA.....	3
3. RINUS MICHELS	4
3.1. Igračka karijera	4
3.2. Trenerska karijera	4
4. TOMISLAV IVIĆ.....	11
4.1. Igračka karijera.....	11
4.2. Trenerska karijera.....	11
5. PEP GUARDIOLA.....	17
5.1. Igračka karijera.....	17
5.2. Trenerska karijera.....	18
6. JÜRGEN KLOPP.....	25
6.1. Igračka karijera.....	25
6.2. Trenerska karijera.....	26
7. ZAKLJUČAK.....	32
8. LITERATURA.....	33

SAŽETAK

U ovom radu predstaviti ću 4 trenera koji su obilježili nogomet. Dvojicu koji su utemeljili nogomet 70-ih i 80-ih godina, Rinusa Michelsa-totalni nogomet i Tomislava Ivića-pressing, i dvojicu suvremenih koji dominiraju europskim nogometom danas, Pep Guardiola-posjed i Jürgen Klopp-kontra pressing i brza tranzicija, koji koriste ideju i metode od prva dva predstavljena trenera kako bi stvorili uspješne momčadi u današnjem nogometu. Predstavljena su četiri vrhunska trenera iz sljedećih država: Nizozemska, Hrvatska, Španjolska i Njemačka te se obrađuju njihove metode vođenja momčadi, osobine, uspjesi, načini igre, uloga, profil.

Ključne riječi: nogomet, trener, nogometni trener, profili, uloga,

ABSTRACT

In this work I will present the four coaches who marked football, two coaches who founded modern football in 70s and 80s, Rinus Michels-total football and Tomislav Ivić-pressing, and two coaches in modern football who dominate today's European football, Pep Guardiola-possession and Jürgen Klopp-counter-pressing and fast transition, who took all the best of first two mentioned coaches and created successful teams. Four world class coaches are presented from next countries: Netherlands, Croatia, Spain and Germany. In this thesis their characters, successes, mentality, team leading methods and profiles are mentioned in details.

Key words: football, coach, football coach, profiles, role

1. UVOD

Nogomet je najpopularniji sport na svijetu, a to pokazuje i broj aktivnih navijača na utakmicama. Igra se sastoji od dvije momčadi s 11 igrača koji igraju na travnatoj površini. Cilj igre je postizanje više golova od protivničke momčadi bilo koji dijelom tjela osim ruku. Postoji niz pravila kojih se pridržavaju suci koji na utakmici može biti od 3 do 5 na terenu i od 2018. godine nakon uvođenja VAR-a (video assistant referee) još 3 dodatna suca za računalima u tzv. VAR soba. Neka pravila igre koja se primjenjuju su zaleđe, gol-aut, korner, kazneni udarac... Svaka momčad ovisi o treneru koji je zaslužan za vođenje momčadi, uigravanje različitih sistema igre, programiranje treninga...

Trener je osoba koja vodi, podučava i trenira športaše ili sportske klubove. Pored fizičke i tehničke pripreme, trener također može vršiti i psihičku pripremu športaša u cilju što bolje pripreme istog za natjecanja koja mu predstoje.

Kad se radi o ekipnim sportovima, trener, pored već spomenutih funkcija, vrši i odabir taktike koju će ekipa primijeniti u predstojećim nastupima. Također, trener je zadužen da promatra i proučava suparnika.

U nogometu svaki trener ima drugačiji pristup momčadi te dobiva različite rezultate.

U ovom radu je riječ o prikazu početaka modernog nogometa koje su temelje postavili Rinus Michels i Tomislav Ivić te trenere u sadašnjem nogometu koji koriste aktivno njihove pojedine metode treninga, taktike i pristupa momčadi.

Svi navedeni treneri imaju različitu filozofiju i viziju nogometne igre, postavljanja momčadi, ali zajedničko im je da imaju rezultate, uspješnost u vođenju momčadi, ostvarene titule. Pokušati ću objasniti ulogu trenera u razdoblju ostvarenja rezultata i usporediti njihove različitosti i razvojni put.

2. CILJ RADA

U današnjem nogometu možemo pronaći na stotine različitih profila trenera od kojih neki imaju velike uspjehe i ističu se u vrhu svjetskog nogometa.

Cilj rada je prikazati pojedine trenere iz različitih država te predstaviti njihove metode treninga, profile, mentalitet, pristup momčadi, rezultate i dosadašnje uspjehe u njihovim karijerama. Prvenstveno predstaviti dva utemeljitelja Michelsa i Ivića od kojih su Klopp i Guardiola uzeli metode i modificirali ih prema potrebama suvremenog nogometa. Suvremeni nogomet danas traži brze igrače, bržu igru, veći posjed i puno veću razinu kondicije u odnosu na prijašnja vremena. Svi navedeni treneri su povezani na neke načine. od Michelsa je učio Cruyff, a od Cruyffa Guardiola koji su skupa stvarali Barcelonu koja je postala među najboljim klubovima današnjice, a Ivić također učeći od Michelsa razvio je pressing te je Klopp nadahnut njegovom metodom stvorio Borussiju Dortmund i njegov poznati gegenpressing odnosno prevedeno na hrvatski kontra-presing.

3. RINUS MICHELS – NIZOZEMSKA

Rinus Michels, rođen je u Amsterdamu 1928.godine. Puno poznatiji je kao nogometni trener, nego igrač. FIFA ga je proglasila "nogometnim trenerom stoljeća" 1999. godine. Izumio je taktičku nogometnu teoriju zvanu totalni nogomet. (Wikipedia)

3.1. IGRAČKA KARIJERA

Za Ajax je igrao na poziciji napadača od 1946. do 1958. U 264 nastupa postigao je 122 gola. U prvom nastupu, Ajax je pobijedio 8-3, a Michels je postigao 5 golova. [1] Isticao se snagom i igrom glavom te napornim radom. Tehničke sposobnosti bile su mu slabija strana. Karijeru je prekinuo, zbog ozljede. S Ajaxom kao igrač osvojio je dva nizozemska prvenstva 1947. i 1957. Za nizozemsku nogometnu reprezentaciju, odigrao je 5 utakmica, u svima su izgubili s velikom gol razlikom. (Wikipedia)

3.2. TRENERSKA KARIJERA

Bio je trener amaterskih momčadi 5 godina. Postao je trener Ajaxa 1965. godine. S klubom je osvojio 4 nizozemska prvenstva i 3 kupa u 6 godina. Ajax je izgubio u finalu Kupa prvaka 1969. godine, a od 1971. do 1973., tri puta zaredom bio je pobjednik Kupa prvaka (Michels je bio trener Ajaxa do 1971). Michels je uveo moderan pristup nogometu, nazvan totalni nogomet te korištenje offside zamki. Ajax je igrajući totalni nogomet ostvario neke povijesne nogometne rekorde, ostvarivši sve pobjede na domaćem terenu (46-0-0) u sezonama 1971./72. i 1972./73., te doživjevši samo jedan poraz u cijeloj sezoni 1971./72. (Ajax je 1972. godine osvojio nacionalno prvenstvo i Kup, Kup prvaka, Europski Superkup i Interkontinentalni kup). U sezoni 1966./67. postigli su 122 gola, što je i dalje rekord nizozemske lige. Glavni igrači Ajaxa bili su Johan Crujff i Johan Neeskens. Iako je Crujff po vokaciji bio središnji napadač, lutao je po svim dijelovima terena, iskačući ondje gdje je mogao nanijeti najviše štete protivničkoj momčadi. Crujffovi

suigrači prilagodili su se njegovim kretanjima, konstantno izmjenjujući pozicije tako da su taktičke uloge unutar momčadi uvijek bile pokrivene. (Wikipedia)

Glavne taktičke zamisli Rinusa Michelsa bile su: konstantno izmjenjivanje pozicija i stvaranje prostora, dolazak u prostor i organiziranje prostorne arhitekture na nogometnom terenu. ("Johan Cruyff: The Total Footballer", Sport Academy, BBC, 10. prosinca 2003.)

Bio je trener Barcelone od 1971. do 1975. S njime su u Barcelonu došli i Johan Crujff i Johan Neeskens. Osvojio je jedno španjolsko prvenstvo 1974. te jedan španjolski kup. Michels, Crujff i Neeskens bili su vrlo popularni i otvorili su vrata drugim Nizozemcima, koji su postali treneri i igrači Barcelone. (Wikipedia)

Nizozemski nogometni savez imenovao je Michelsa izbornikom na Svjetskom prvenstvu 1974. Većina njegove reprezentacije bila je sastavljena od igrača Ajaxa i Feyenoorda. Tijekom turnira, Nizozemska je dominirala protiv svojih protivnika, porazivši Argentinu (4:0), Istočnu Njemačku (2:0) i Brazil (2:0), da bi se u finalu sastala s domaćinom Zapadnom Njemačkom. Do finala imali su 5 pobjeda i 1 neodlučeni uz gol razliku 14:1. (1974 FIFA World Cup Germany: Dutch take plaudits but Germany take the prize. Previous FIFA World Cups. Fédération Internationale de Football Association. 13. lipnja 2008.)

U finalu povelili su nakon samo 80 sekundi igre, dok Nijemci nisu ni dotaknuli loptu, ali su na kraju izgubili 1-2. (Wikipedia)

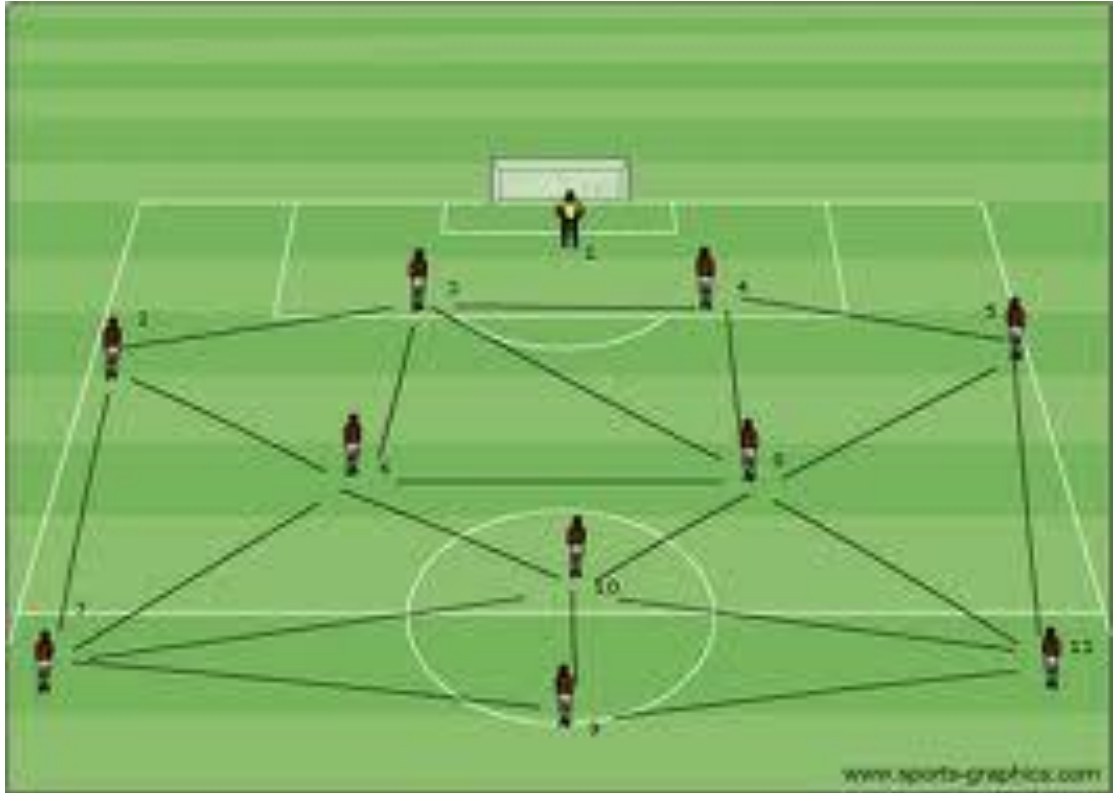
Vodio je reprezentaciju Nizozemske na Europskom prvenstvu 1988., kada su postali prvaci. Igrali su stilom, koji su mnogi označili totalnim nogometom. Ključni igrači bili su Marco van Basten, Ruud Gullit i Frank Rijkaard. U polufinalu su pobijedili domaćina Zapadnu Njemačku i osvetili im se za finale SP-a 1974. U finalu pobijedili Sovjetski Savez. Na toj utakmici Marco van Basten zabio je spektakularni gol iz voleja. (Wikipedia)

Rinus Michels bio je znan kao štedljiva osoba pa su se njegovi igrači šalili “ Je li itko video koje je boje Michelsov novčanik? ”, imao je visok kvocijent inteligencije, puno je čitao. Često se šalio, ponekad je izvodio i smiješne nepodopštine. Zbog svog autoritarnog stila kao trener, Michelsa su zvali "General". Rekao je: "Profesionalni nogomet je nešto poput rata. Tko se ponaša previše ispravno, izgubljen je." Ovo se često pogrešno citiralo kao "Nogomet je rat". Michels je smatrao da je citat izvučen iz konteksta jer nije namjeravao izjednačiti rat s nogometom. (Wikipedia).

Slika 1. Rinus Michels kao igrač

(<https://www.sports-nova.com/2020/04/09/rinus-michels-the-man-who-revolutionized-total-football-in-netherlands/>)

Slika 2. Formacija igrača za taktiku “ Totalni nogomet “

(<https://thisistotalfootball.wordpress.com/about/>)

Prema nekim od poznatih nogometnih časopisa poput France footballa proglašen je najboljim trenerom u povijesti. Inspirirao je mnoge velikane poput Cruyffa i Ivića. S njegovim totalnim nogometom koja se igra tako da svaki igrač u momčadi može u bilo kojem trenutku preuzeti ulogu svog suigrača. Najbolje ju je iskoristio Ajax. Ajax je igrajući totalni nogomet ostvario neke povijesne nogometne rekorde, ostvarivši sve pobjede na domaćem terenu (46-0-0) u sezonama 1971./72. i 1972./73., te doživjevši samo jedan poraz u cijeloj sezoni 1971./72. (Ajax je 1972. godine osvojio nacionalno prvenstvo i Kup, Kup prvaka, Europski Superkup i Interkontinentalni kup). (Wikipedia)

Slika 3. Postava Nizozemske u finalu svjetskog prvenstva 1974. godine

(<http://www.footballuser.com/379219/Holland>)

Slika 4. Rinus Michels sa trofejom Europskog prvenstva 1988.g

(<https://medium.com/totalfootball/why-rinus-michels-remains-the-greatest-coach-of-all-time-917833556cd8>)

Slika 5. Rinusova Nizozemska na Euru 1988.g

(<https://footballsgratest.weebly.com/netherlands-1988.html>)

Sa svojim "Totalnim nogometom" je osvojio sljedeće:

Ajax

Eredivisie: 1965–66, 1966–67, 1967–68, 1969–70

KNVB kup: 1966–67, 1969–70, 1970–71

Europski kup: 1970–71; Drugo mjesto: 1968–69

Barcelona

La Liga: 1973–74

Copa del Rey: 1977–78

Kup velesajamskih gradova: 1971.

1. FC Köln

DFB Pokal: 1982–83

Nizozemska

UEFA Europsko prvenstvo: 1988.

FIFA Svjetsko prvenstvo 2.mjesto: 1974.

4. TOMISLAV IVIĆ – HRVATSKA

4.1. IGRAČKA KARIJERA

Tomislav Ivić, rođen je u Splitu 1933. godine. Rodom Splitsanin, a podrijetlom iz Miljevaca kod Drniša, Ivić je po školskoj spremi brodograditeljski bravar s industrijskom školom. Od 1965. do 1967. pohađao je Visoku trenersku školu u Beogradu, završio ju je prvi u klasi, prosječnom ocjenom: 10, te stekao zanimanje Višeg nogometnog trenera-instruktora. (Wikipedia).

Kroz karijeru koristio se mnogim jezicima, te je osim hrvatskog aktivno govorio engleski, francuski, španjolski, njemački i portugalski jezik. Aktivno je igrao nogomet od omladinskog pogona do standardnog člana prve momčadi RNK Splita sa 125 nastupa, a i za Hajduk je odigrao 11 utakmica. Nakon toga se posvetio trenerskom pozivu. (Wikipedia)

4.2. TRENEŠKA KARIJERA

O šjoru Iviću kako su ga zvali u Splitu moglo bi se napisati zasebno završni rad. Trenerska avangarda i izumitelj kojeg su svi poštovali. U svojoj impresivnoj karijeri vodio je klubove kao što su: Hajduk, Porto, Ajax, Anderlecht, Atletico Madrid, Marseille i Al-Ittihad. Gdje god da je bio osvojio je barem jedan trofej.

Kao trener bio je izumitelj, vizionar i nogometni fanatik. Inspiracije za razne taktike je uzimao od drugih sportova, prvi je u Jugoslaviji igrao poznati Ajaxov presing po cijelom terenu. Među prvima je počeo koristiti ofsajd zamku na ovim prostorima. 24 sata je bio što se kaže “ u balunu ”. Kao trener bio je strog, zahtijevan i tražio je red, rad i disciplinu, no to nije sve što njega kao trenera krasilo. Njegove anegdote kako je pokušavao motivirati momčad ima ih previše. Od svojih igrača je tražio da ginu na terenu pogotovo u Hajduku da imaju onu poznatu “ Hajdučku igru”.

Njegova poznata izreka kada su ga u Beogradu upitali: 'Gospodine Iviću, dokad mislite dolaziti ovamo i uzimati bodove Crvenoj Zvezdi i Partizanu?' on je odgovorio: "Znate što, ne samo da ćemo vam uzimati bodove nego ćete zatvarati prozore od straha kad bude dolazio Hajduk" tu je pokazivao kako je bio siguran u sebe i svoju momčad, ali to naravno nije ostalo samo na riječima nego i tako je njegova momčad djelovala na terenu. Dražen Mužinić je ispričao kako je on iako puno zahtjevan i strog kao trener kada te kao igraču ide loše uvijek te nastojao uzdizati, motivirati i ustrajao je u tome, a kada je Mužinić rekao da čak i kada je bio proglašen najboljim igračem Jugoslavije ni tada nije znao je li najbolji jer je Ivić uvijek nastojao da igrači budu staloženi i spuštene na zemlju što se kaže. Taktici je uvijek prilazio poput nekog znanstvenika. Stalno je imao papir i olovku, kovanice s kojima bi objašnjavao taktiku igračima u autobusu na putu za utakmicu i ponavljao bi mnogo puta igračima dok nisu shvatili. Dražen Mužinić kaže kako je toliko bio "izdrilan" ofsajd zamkom da je prolaznike u gradu hvatao u ofsajd zamku. Sve govori lista najboljih trenera u povijesti sastavljena od 50. trenera od strane France Footballa koji ga je stavio na 42.mjesto ispred Rehhagela, Rijkaarda, Aragonesa i Conte. Učio je od najboljih pa tako uvijek kada bi ga se pitalo koji ljudi su najviše utjecali na njega uvijek bi spomenuo Luku Kaliternu i Rinusa Michelsa. Tu se ne smije zaboraviti i spomenuti Stanka Poklepovića koji je uz njega jedan od najboljih trenera na ovim prostorima i sam Ivić je rekao više puta kako je od Poklepovića naučio puno stvari, skupa su radili u Hajduku kroz razne funkcije, ali u Al-Ittihadu gdje mu je Poklepović bio pomoćnik od 2003. do 2004.g. Možda on nije za temu sadašnji nogomet, ali on je svojom karijerom i karizmom prenio znanje na trenere i neke njegove metode koriste se i u sadašnjem nogometu. Kada je predsjednik Ajaxa Van Praag zamolio Rinusa Michelsa da mu preporuči trenera za Ajax, nizozemski stručnjak je otputovao u Split na "Trofej Marjan" i vidio igru Hajduka. Nakon povratka u Amsterdam rekao je predsjedniku:

- Našao sam trenera. Živi u Splitu, trener je Hajduka, ali ne znam kako se zove. No, u igri njegove momčadi vidio sam da je riječ o vrlo nadarenom stručnjaku...

Ivića su pozvali u Ajax, a on mi je u zadnjem intervju prije smrti, priznao:

- Nisam znao ni slova engleskog, ali sam za jednu noć naučio govor kojim ću se predstaviti Ajaxovom čelništvu. (Židak, 2012. Večernji list)

Uz mnogo poznatih rezultata i uspjeha s raznim klubovima jedna od upečatljivijih rezultata s Hrvatskom reprezentacijom koju je vodio samo jednom kada je zamijenio Miroslava Blaževića koji je bio kažnjen zabranom vođenja momčadi zbog loših izjava i nedoličnog ponašanja kada je vodio Dinamo nakon ispadanja od Francuskog Auxerrea. Ivić je pobijedio tada moćnu Italiju 1994. godine u Palermu u kvalifikacijama za Europsko prvenstvo 1996. godine u Engleskoj. Italija je tada bila viceprvak svijeta tako da je ova pobjeda odjeknula diljem svijeta jer su tada svi upoznali hrvatsku reprezentaciju i njihovu igračku moć.

Slika 6. Tomislav Ivić sa trofejom kupa Jugoslavije

(<https://www.youtube.com/watch?v=9GNEdx4cShQ>)

Slika 7. Stanko Poklepović i Tomislav Ivić

(<https://www.24sata.hr/sport/zatvarat-cete-prozore-od-straha-kad-bude-dolazio-hajduk-vec-je-10-godina-proslo-bez-sjor-ivica-769705>)

Slika 8. Zlatna generacija Hajduka 70-ih pod vodstvom Tomislava Ivića

(<https://chosen11.com/>)

Svi njegovi uspjesi i titule u karijeri:

Hajduk Split (Mladi)

Juniorski kup Jugoslavije: 1970., 1971., 1972.

Hajduk Split

Jugoslavenska prva liga: 1973–74, 1974–75, 1978–79

Jugoslavenski kup: 1971–72, 1973–1974, 1975–76

Ajax

Eredivisie: 1976–77

Anderlecht

Belgijska prva liga: 1980–81

Porto

Portugalska prva liga: 1987–88

Portugalski kup: 1988.

UEFA superkup: 1987.

Interkontinentalni kup: 1987.

Atlético Madrid

Kup kralja: 1990–91

Marseille

Francuska prva liga 1:1991-92

Al-Ittihad

Saudi Crown Prince Cup: 2004.

Ujedinjeni Arapski emirati

AFC Azisjko prvenstvo, drugo mjesto: 1996.

5. PEP GUARDIOLA

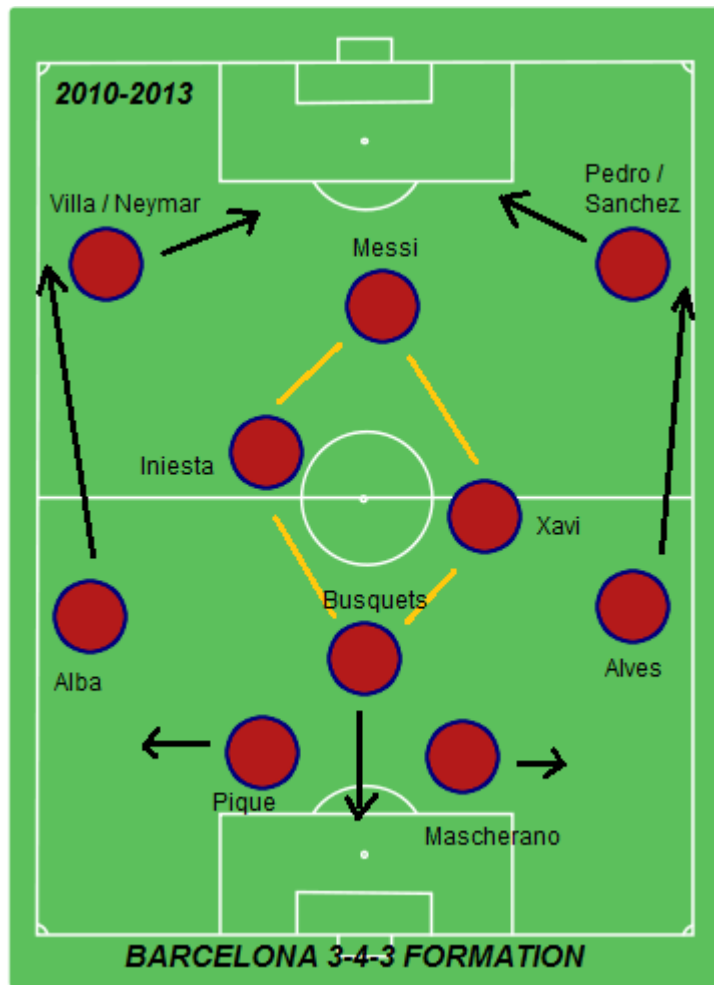
5.1. IGRAČKA KARIJERA

Josep "Pep" Guardiola Sala, rođen je u Santpedoru, Španjolska. Guardiola se pridružio La Masiji s 13 godina iz Gimnàstic de Manrese i šest godina napredovao kroz redove Barcelonine omladinske akademije, a debitirao je 1990. protiv Cádiza. Prolazio je kroz razne klubove kao što su: Brescia, Roma, Al-Ahli i Dorados de Sinaloa. Guardiola je bio vrlo kreativan, vrijedan, okretan i elegantan igrač, s dobrim iščekivanjem, taktičkom svjesnošću i sposobnošću čitanja igre; tijekom svoje karijere obično je bio raspoređen kao središnji ili obrambeni vezni ispred zadnje linije svoje momčadi, iako je također bio sposoban igrati u naprednijim ulogama veznog reda. Iako je bio kompetentan u obrani i sposoban pritisnuti protivnike kako bi prekinuo igru i učinkovito osvojio loptu kroz svoj timski rad i obrambeno pozicioniranje, također je imao tendenciju da daje mnoge prekršaje; kao takav, a djelomično i zbog svoje vitke fizičke građe, obično je funkcionirao kao duboko ležeći playmaker ispred obrane, gdje se isticao zahvaljujući svojoj tehničkoj sposobnosti i inteligentnom, učinkovitom i preciznom dodavanju. Unatoč nedostatku zapaženog tempa, sposobnosti driblinga, zračne vještine ili jakih fizičkih ili atletskih atributa, Guardiola je tijekom svoje karijere bio visoko cijenjen zbog svoje vizije, bliske kontrole, dometa dodavanja, osjećaja za poziciju i smirene sabranosti na lopti, kao i njegovu brzinu razmišljanja, što mu je omogućilo da zadrži posjed pod pritiskom i ili odredi tempo igre svoje momčadi u sredini brzim i zamršenim kratkim izmjenama u prvom meču, ili promijeni igru ili stvara šanse dužim dodavanjima.

Guardiola je bio sposoban biti ofenzivna prijetnja, zbog svoje sposobnosti napadačkih trčanja ili preciznog udarca s distance; također je bio učinkovit u stvaranju šansi ili pucanju na gol iz set-figura. Budući da je bio kapetan i Barcelone i Španjolske reprezentacije, tijekom svoje karijere isticao se i po svom vodstvu. Međutim, unatoč svojoj igračkoj sposobnosti, poznato je da je tijekom karijere bio sklon ozljedama. (Wikipedia, n.d.)

5.2. TRENEŠKA KARIJERA

Kao trener je započeo karijeru u Barceloni B sa svojim pomoćnikom Titom Vilanovom. Iste sezone osvaja 3. Španjolsku ligu (Tercera Division) i kvalificira se za 2. Španjolsku ligu (Segunda Division). Zatim nakon objave predsjednika Barcelone Joana Laporte da Guardiola preuzima prvu momčad Barcelone za sezonu 2007-2008, tada započinje prvi pravi izazov u njegovoj karijeri. Poslije toga sve ostalo je povijest. Uz Barcelonu vodio je jednog od najboljeg europskog kluba poput Bayern Münchena i sada vodi engleski Manchester City. Od početka njegove trenerske karijere uvijek je forsirao igru posjedom, zbog toga je inzistirao na brzim bekovima i kreativcima u sredini koji su stvarali prostor te upošljavali lopte “ubojitim” i efikasnim napadačima koji su većinu tih šansi realizirali. Prepisivali su mu da je koristio i izmislio tiki-taku, ali on se više puta u karijeri distancirao od toga da koristi tiki-taku koju je prvi uspješno iskoristio Luis Aragones kada je osvojio Europsko prvenstvo 2008. godine sa Španjolskom, te Vincente Del Bosque koji je osvojio svjetsko prvenstvo 2010. U Južnoj Africi I Europsko prvenstvo 2012. u Poljskoj i Ukrajini. Najviše je preferirao postave 1-4-3-3 i 1-3-4-3. Koliko god postava odnosno formacija igra važnu ulogu u nogometu on je zahtijevao da se prvo stvore uvjeti kako bi se te formacije iskoristile blizu savršenstva.

Slika 9. Barcelona za vrijeme Guardiola

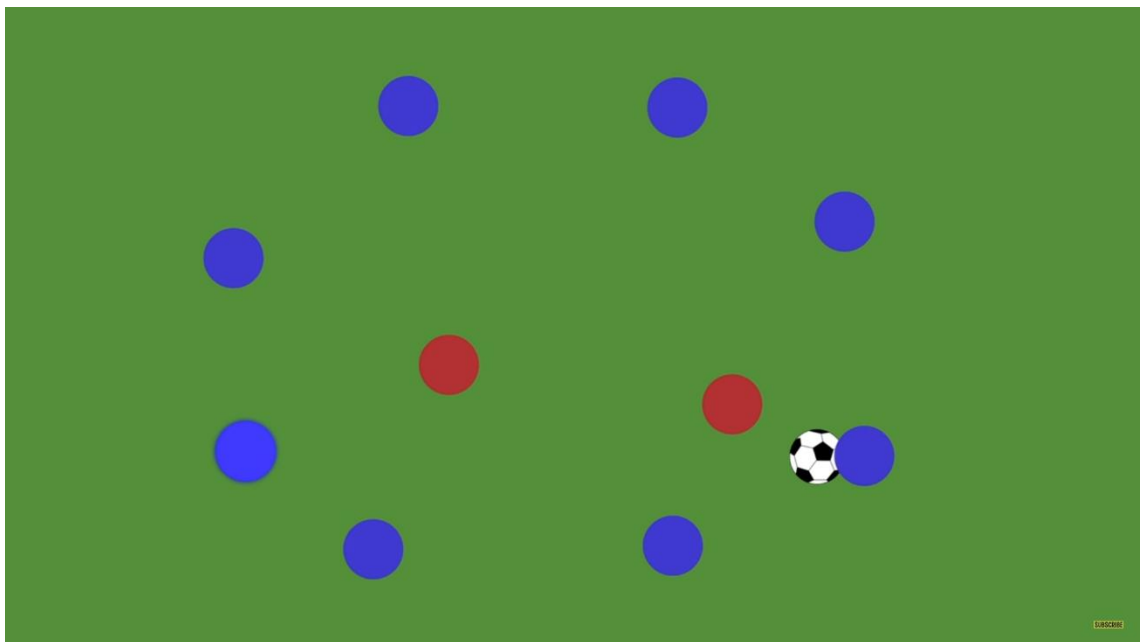
(<https://www.passion4fm.com/tactical-analysis-of-the-barcelona-tiki-taka-playing-style/>)

Slika 10. Manchester City postava finala Lige prvaka 2021.g

(<https://themastermindsite.com/2021/05/29/uefa-champions-league-final-manchester-city-0-1-chelsea-tactical-analysis/>)

Najviše inspiracije za unaprjeđenje svojih igrača na treningu je tražio u jednog od najboljih trenera na svijetu Johana Cruyffa koji je izjavio “Kolo, kolo, kolo i samo kolo svaki trening, svaki dan, s tom vježbom naučiš se odgovornosti i kako ne izgubiti loptu. “Sve što možeš raditi na utakmici možeš i u kolu” S tom vježbom s raznim varijacijama je Guardiola unaprijedio jedan od najmoćnijih veznih redova ikada u kojem su bili Xavi Hernandez i Andres Iniesta. Istu stvar je nastavio u Manchester Cityu gdje se itekako vide rezultati. Kako je zapravo igra zvana “kolo” pomagala igračima i Guardiola na treninzima? On je postavljao kolo na način 8-2. 8 igrača je bilo van, a 2 unutra te se igralo do 30 dodavanja, ako bi jedan od 2 igrača oduzela loptu u sredini tada bi ga zamijenio onaj koji je krivo dodao loptu odnosno lopta koja mu je bila oduzeta od strane igrača koji se nalazio u kolu. Kolo ima puno prednosti. Neke od njih su: usavršavanje tehnike kod pritiska protivničkih igrača, odnosno kod malih prostora, razvijanje inteligentnih kretnji kod primanja i dodavanja lopte, a što se tiče defanzivnog djela igrači koji su bili unutar kola su naučili čitati pokrete i dodavanja igrača te maksimalno zatvarali prostor za dodavanje između igrača.

Slika 11. Varijacija “kola” kojeg Guardiola koristi

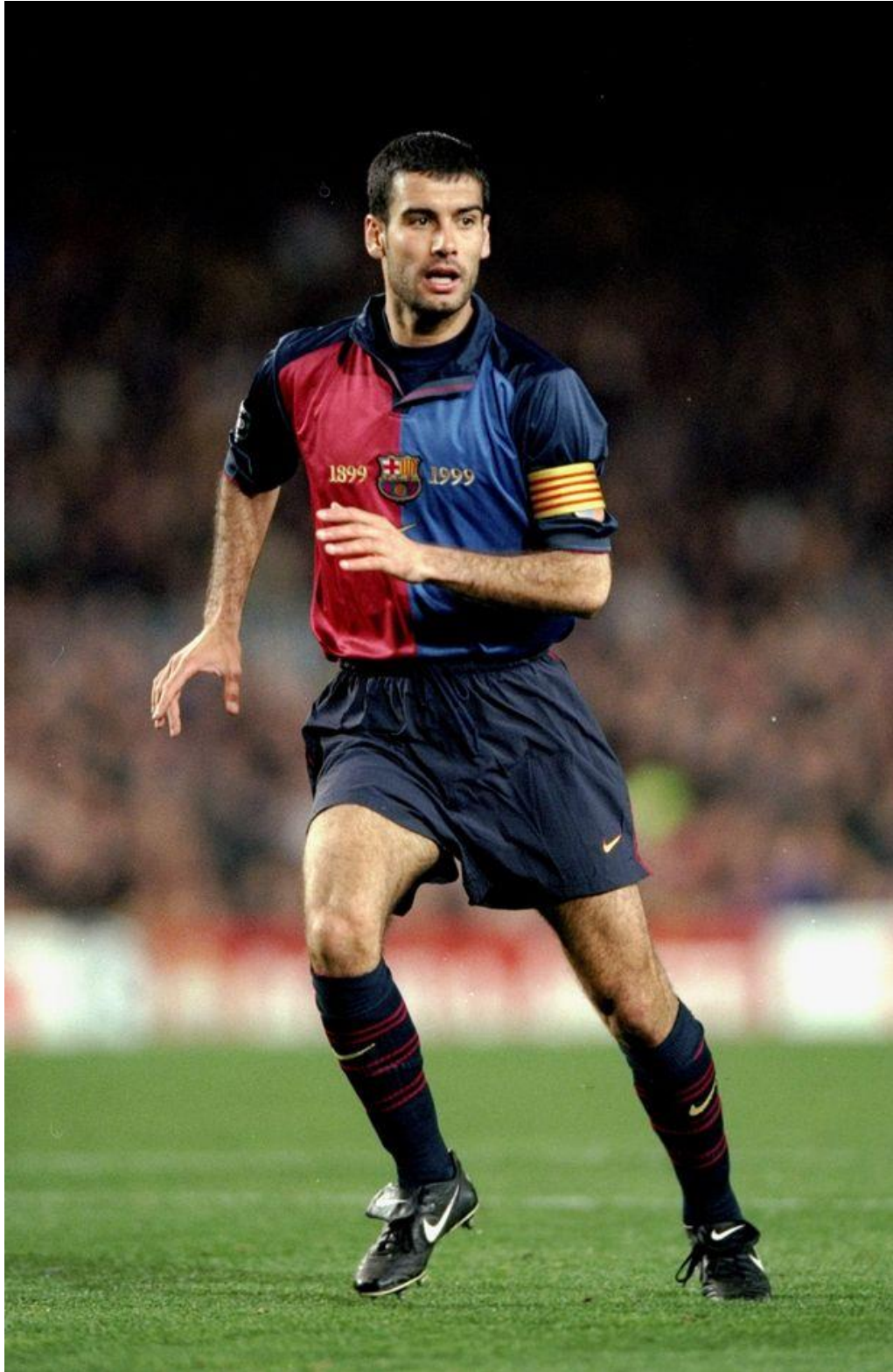
(<https://www.youtube.com/watch?v=BTJYFIOzu7k>)

“Intenzitet je krucijalan, kod kola daješ 100% od sebe ili ga uopće ne igraš” u početku igrači nisu bili baš zadovoljni njegovim zahtjevima, ali on im je poručio “Ako ne želite dati sve od sebe onda možete ići iz kluba i planinariti” s time je pokazao da ima stav i autoritet jer zbog toga igrači su se brzo adaptirali na njegove metode na koje nisu prije navikli. Dok preko 90% trenera kolo stavlja kao jedan oblik zagrijavanja prije glavnog djela treninga, Guardiola to nije tako gledao, nego je tražio maksimalnu koncentraciju kod treninga, a pogotovo kod tog djela jer je s tom metodom stvorio momčadi koje su gazile sve pred sobom s velikom gol razlikom.

Njegova znatiželja ga je dovela do ragbija. Njega je zanimalo s fizičke strane kako igrači ragbija mogu odigrati puno utakmica u tako kratkom vremenu bez ikakvog pojavljivanja poznatog fenomena zvanog “burnout”, kako se igrači regeneriraju tako brzo nakon svih tih utakmica. Taktički ga je najviše zanimalo što i sam ganja, a to je stvaranje prostora, odvlačenje igrača i ulazak u prostor po čemu je ragbi i poznat te je sve te informacije upitao Eddiea Jonesa, trenera ragbija i izbornika Japana.

Prema izjavama poznatih igrača koje je Guardiola vodio može se shvatiti i zaključiti o kakvom treneru se radi.

On je dubiozan trener koji analizira svaku moguću situaciju na treningu i na utakmici. Detaljan je u svojim taktičkim objašnjenjima prema svojim igračima i kod njega svaki igrač zna koji su njegovi zadaci. Od igrača traži red, rad i disciplinu i ne može podnijeti ne zalaganje na treningu, a o kršenju pravilnika kluba ne treba niti pričati. Loše strane su mu što je toliko dubiozan da je znao ignorirati pojedine igrače, nije individualno razgovarao s njima o problemima nego bi ih ignorirao i slao svoje pomoćnike da rješavaju probleme umjesto njega što je jako loše za psihi pojedinih igrača, te žrtvovati odnos s igračima kao što je bio slučaj sa Zlatanom Ibrahimovićem koji kako kaže “Žrtvovao pojedince” zbog Lea Messia. Često opisivani kao egomanijak.

Slika 12. Guardiola za vrijeme igračke karijere u Barceloni

(<https://www.mirror.co.uk/sport/football/news/barcelona-legend-pep-guardiola-reveals-12047479>)

Njegovi dosadašnji uspjesi i osvojene titule u trenerskoj karijeri:

Barcelona B: Tercera Division

Barcelona:

La Liga: 2008–09, 2009–10, 2010–11

Kup kralja: 2008–09, 2011–12

Španjolski superkup: 2009, 2010, 2011

UEFA Liga prvaka: 2008–09, 2010–11

UEFA superkup: 2009, 2011

FIFA svjetsko klubsko prvenstvo: 2009, 2011

Bayern Munich:

Bundesliga: 2013–14, 2014–15, 2015–16

DFB-Pokal: 2013–14, 2015–16

UEFA superkup: 2013

FIFA svjetsko klubsko prvenstvo: 2013

Manchester City:

Premier League: 2017–18, 2018–19, 2020–21

FA Kup: 2018–19

EFL Kup: 2017–18, 2018–19, 2019–20, 2020–21

FA Community Shield: 2018, 2019

UEFA Liga prvaka, drugo mjesto: 2020–21

6. JÜRGEN KLOPP – NJEMAČKA

6.1. IGRAČKA KARIJERA

Jürgen Norbert Klopp rođen je u Stuttgartu, Njemačka. Kao nogometaš većinu svoje karijere je proveo u nogometnom klubu Mainz 5 koji je tada bio sudjelovao u Drugoj njemačkoj Bundesligi, iako je karijeru započeo u Rot-Weiss Frankfurtu. Nakon potpisivanja za nogometni klub 1990. Bio je vrlo vješt i snažan nogometaš pa je odmah u početku bio postavljen za napadača, prije nego što je u ostatku karijere proveo kao branič. Do svoje nogometaške mirovine u 2001. (Wikipedia, n.d.). Karijera mu je bila kratka bez većih uspjeha te se fokusira na trenersku karijeru.

Slika 13. Jürgen Klopp za vrijeme igračke karijere

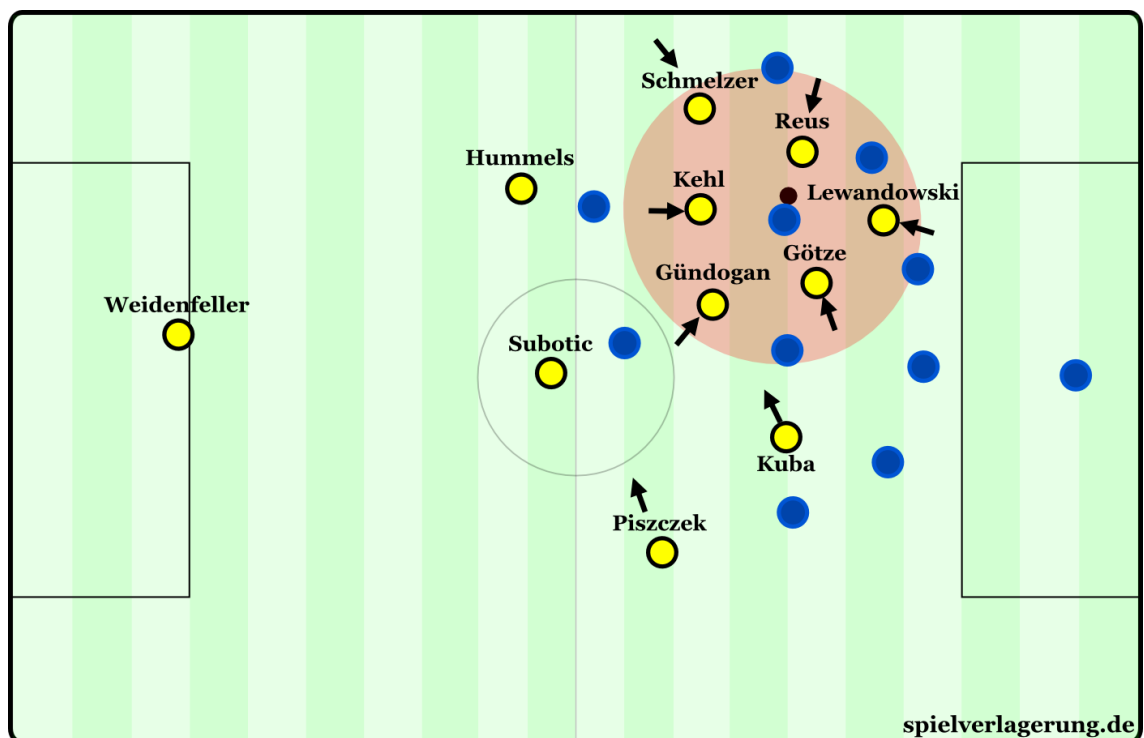
(<https://www.thisisanfield.com/2020/05/jurgen-klopp-reveals-the-stuttgart-idol-behind-why-he-wore-no-4-as-a-player/>)

6.2. TRENERSKA KARIJERA

Njegova trenerska karijera započela je u Mainzu 05 gdje je ostvario promociju odnosno prelazak u viši rang sezone 2003-2004. Po prvi put u povijesti kluba. S njima se zadržao u prvoj ligi sve do 2007. godine kada klub ispada u drugi rang, ali odlučuje da će ostati u klubu i probati izboriti viši rang. To mu ne uspijeva i daje ostavku na kraju sezone 2007.-2008. 2008. godine prelazi u Borussiju Dortmund s kojom radi vrhunski podao i ostvaruje povijesne rezultate osvajajući 2 prvenstva za redom pored Bayerna koji je dominirao ligom godinama, osvaja kup, dva superkupa i igra finale Lige prvaka od kojeg je izgubio od Bayern Munchena. Kasnije prelazi u Liverpool s kojim radi povijesni podvig osvajajući Premier ligu po prvi put u povijesti kluba od kada je liga preimenovana u Premier ligu. Osvaja svjetsko klupsko prvenstvo, ligu prvaka, UEFA super kup i igra finale Europa lige. Kloppov pristup igračima je individualan, opisuju ga ne samo kao vrhunskog trenera nego i vrhunskog psihologa, prijatelja, mentora. On je neka vrsta trenera-zabavljača. Prema opisima igrača koje je vodio u klubovima uvijek pokušaje nervozu i tenzije sniziti raznim šalama na račun igrača, klubova ili nekih događaja. Svi treneri kao i on kada se radi ozbiljno su strogi i zahtijevaju puno od igrača pa tako i on. Pokušaje izvući maksimum od svih, ali sa drugačijim pristupom prema svakome i to je nešto zbog čega ga cijene većina igrača koji su bili pod njegovim vodstvom. Neki od igrača kao što su Ilkay Gündogan, Phillipe Coutinho i Mario Götze govore kako im je pomogao na mentalnoj razini i nogometnoj tako što im je pokazivao kako da unaprijede svoju igru i da budu motivirani. Veliki je emotivac to se može vidjeti na terenu, press konferenciji, intervjuima itd. Opet sve to kontrolira i radi kako bi ostvario željeni rezultat sa svojoj momčadi.

Najpoznatija taktika koju je usavršio, a izmislio ju je Ralf Rangnick je Gegenpressing ili kontra-pressing taktika. Radi se o tome da kada momčad izgubi posjed odmah pokušaje vratiti ga bez da se povuče i vrati na svoje pozicije. Klopp je izjavio da kada se kontra pressing odradi onako kako treba mogu se kreirati više šansi od svih najboljih playmakera. Klopp je izjavio: "Najbolji trenutak za osvajanje lopte je odmah nakon što ju je vaša momčad upravo izgubila. Protivnik još uvijek traži orijentaciju kamo dodati loptu. On će skrenuti pogled s igre kako bi napravio svoj udarac ili ubačaj i potrošit će energije. I jedno i drugo ga čini ranjivim".

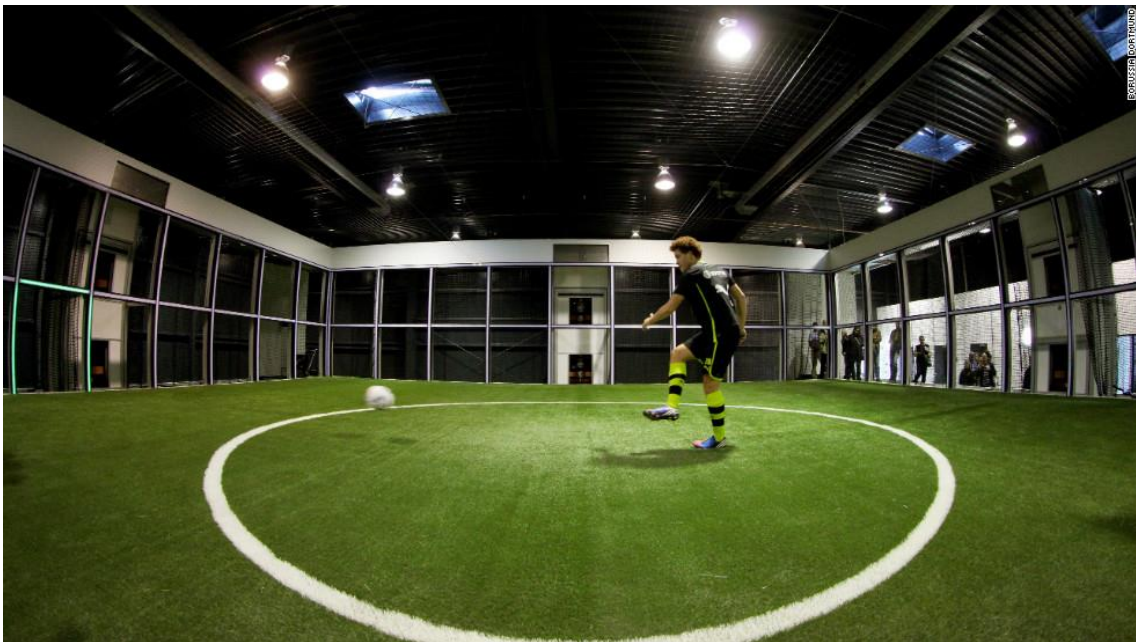
Taktika zahtijeva veliku količinu brzine, organizacije i izdržljivost, s idejom povratka posjeda lopte što je više moguće na terenu kako bi se suprotstavili mogućim protunapadima. (Díaz, Rehaan 2018.). Toliko je bio opsesivan kontinuiranim pressingom da je stvarao igračima određeni mentalitet da bi izdržali sve njegove zahtjeve. Treninzi su mu brutalno teški. Toliko teški da kada je došao u Liverpool igrači su povraćali, ozljeđivali se i patili od jakih bolova uzrokovanim njegovim treningom. To je najviše potrajalo dok je bio trener Borussije Dortmund, ali u Liverpoolu mu se ipak malo režim treniranja promijenio tako da sada je i on naučio neke stvari što se tiče kondicijskog treninga. Mnogi kondicijski treneri su ga kritizirali zbog brutalnih treninga jer kako je rekao kondicijski trener Raymond Verheijen da Klopp ne zna ništa o periodizaciji i da 2 brutalna treninga dnevno ništa neće postići na bolje. Igrači Borussia i Liverpoola iako pogođeni i istrošeni njegovim treninzima priznali su da se kasnije rezultat video jako brzo jer za taktiku koju on forsira treba biti 100% spreman kako bi se pressing održao tijekom cijele utakmice.

Slika 14. Kloppov Gegenpressing

(<https://www.martiperarnau.com/differences-between-sacchis-klopps-and-guardiolas-counterpressing-concepts/>)

Klopp je koristio metodu vježbanja koja se danas koristi robotski. Naziv je “footbonaut”. Radi se o kavezu s 8 izbacivača lopti i 72 okvira u kojih se lopta treba ubaciti. Upravlja se preko pametnog telefona ili tableta. Igrač stoji u sredini i na zvučni signal i svjetlosni signal se okreće kako bi primio loptu koja će izaći iz nekih od 8 izbacivača lopti te mora odmah nakon primanja lopte pogoditi okvir koji će svijetliti u zelenoj boji. Kako ima 72 okvira koji je pola u razini terena, a pola u povišenom položaju može se upaliti bilo koji okvir i igrač ga mora pogoditi. U početku ide sporije, a nakon svake lopte ubrzava sve više. Na kraju igrač i trener mogu vidjeti koliki je postotak pogođenih okvira. Ovu metodu danas koristi dosta klubova te koristi se baš za poboljšanje igračeve tehnike primanja lopte i udarca, odnosno preciznosti, poboljšanje perifernog vida, osjećaj za prostor i reakciju. Klopp je inzistirao na tome jer je bio uvjeren kako će mu ova metoda pomoći kod njegovog pressinga.

Slika 15. Prikaz vježbanja sa Futbonautom

(<https://edition.cnn.com/2012/11/16/sport/football/dortmund-footbonaut-robot-football/index.html>)

Slika 16. Kloppov Liverpool u sezoni 19/20

(<https://www.passion4fm.com/football-manager-tactics-jurgen-klopps-liverpool-4-3-3/>)

Slika 17. Kloppovih najboljih 11 u Borussiji Dortmund

(<https://www.telegraph.co.uk/sport/football/teams/liverpool/11914842/What-Jurgen-Klopp-can-do-with-the-players-he-inherits-at-Liverpool.html>)

Neki igrači su ga opisivali ovako:

“Nisam navikao braniti sprijeda. Nisam ni znao da je to dvosmjerna igra. Jurgen me naučio modernom nogometu.” (Ivan Perišić)

“Naučio me kako imati jaku osobnost i kako poboljšati svoju razinu. Jako poštujem ovog čovjeka.” (Pierre Emerick Aubameyang)

“Ako Jürgen sjedi ispred vas svojom aurom, kojom zrači čak i kada govori, svojim stasom, to je zaista impresivno. “ On je definitivno bio jedan od razloga zašto sam potpisao za Dortmund. Jürgen može razviti igrače i učiniti ih boljim. Ima poseban stav prema njemu.” (Marco Reus)

Njegovi dosadašnji uspjesi i osvojene titule u trenerskoj karijeri:

Mainz 05:

2. Bundesliga promotion: 2003–04

Borussia Dortmund

Bundesliga: 2010–11, 2011–12

DFB-Pokal: 2011–12

DFL-Supercup: 2013, 2014

UEFA Champions League runner-up: 2012–13

Liverpool

Premier League: 2019–20

UEFA Champions League: 2018–19; runner-up: 2017–18[263]

UEFA Europa League runner-up: 2015–16

UEFA Super Cup: 2019

FIFA Club World Cup: 2019

7. ZAKLJUČAK

Nogometne trenere Rinusa Michelsa, Tomislava Ivića, Jurgena Kloppa, Pepa Guardiolu definira i karakterizira jasna nogometna strategija, koja je bila vodilja njihovim uspješnim rezultatima u trenerskom poslu i koja je obilježila svjetski nogomet, Rinus Michels-totalni nogomet, Tomislav Ivić-pressing, Guardiola- posjed lopte i Klopp-brza tranzicija. U radu je prikazano kako treneri u sadašnjem nogometu koriste dosta metoda i elemenata od iskusnih/starijih trenera, odnosno od utemeljitelja suvremenog nogometa i primijenili ih u sadašnji nogomet, jer nogomet danas i prije 30-40 godina nije isti. Karakteristike suvremenog nogometa su brza igra, naglasak na posjed lopte, brži i kondicijski bolji igrači, uključivanje vratara kao trećeg stopera itd. Ovdje se vidi kako sve počevši od Michelsa koji je stvorio totalni nogomet i započeo taktičku revoluciju, dolazi do ostalih navedenih trenera. U radu Tomislava Ivića prepoznajemo metode rada Rinusa Michelsa i Luke Kaliterne koje je popularni "Ivan" modificirao i stvorio svoj poznati pressing koji je dominirao na ovim prostorima, a i šire 70-ih i 80-ih godina. Jurgen Klopp koristi inspiraciju od Ivića i ostalih trenera te stvara svoju verziju pressinga zvanu gegenpressing odnosno kontra pressing. Stvaranje uspješne Barcelone počelo je od Michelsa od kojeg je puno učio Cruyff koristeći primjenjivanje metode igre "kola" s kojom je unaprijedio nogomet veznog reda. Guardiola sve njihove metode uzima i modificira kako bi bio u toku sa suvremenim nogometom. Klopp i Guardiola morali su najviše raditi na poboljšavanju tih metoda kako bi bili u skladu sa zahtjevima modernog nogometa. Primjer Kloppa koji je poznat po svojim zahtjevnim treninzima gdje je tražio maksimalno zalaganje kako bi uspio izvesti svoju taktiku jer pressing zahtjeva visoku kondicijsku pripremljenost. Guardiola je uz metode Michelsa i Cruyffa od kojeg i koristi igru "kolo" dodao i još svoj poznati "posjed lopte" te je stvorio Barcelonu i Manchester City koji su igrali i danas još igraju brzi nogomet s naglaskom na posjedu lopte. U pravilu savršenog trenera nema, danas ne možemo reći tko je najbolji trener ikada jer svi imaju ili su imali neke nedostatke. Postoje samo treneri koji imaju velike rezultate i treneri koji imaju malo manje rezultate. Profila trenera ima na stotine i sve ovisi o "kemiji" koja se stvori između trenera i momčadi, naravno tu igra veliki i jako zanemarivan faktor sreće jer bez nje se koliko god postoji rad, odricanje i trud ne može.

8. LITERATURA

1. Rinus Michels-Wikipedia (https://en.wikipedia.org/wiki/Rinus_Michels)
2. Tomislav Ivić-Wikipedia (https://hr.wikipedia.org/wiki/Tomislav_Ivi%C4%87)
3. Pep Guardiola-Wikipedia (https://en.wikipedia.org/wiki/Pep_Guardiola)
4. Jürgen Klopp-Wikipedia (https://en.wikipedia.org/wiki/J%C3%BCrgen_Klopp)
5. Tomislav Židak, Jutarnji list 2012. Priča o nogometnom vizionaru i neodoljivom balkanskom šarmeru (<https://www.jutarnji.hr/vijesti/prica-o-nogometnom-vizionaru-i-neodoljivom-balkanskom-sarmeru-1633875>)
6. Kako je Tomislav Ivić nadahnuo Kloppovu Borussiju, Aleksandar Holiga, 2013. (<https://www.tportal.hr/sport/clanak/kako-je-tomislav-ivic-nadahnuo-kloppovu-borussiju-20130212>)
7. 5 players who had problems with Pep Guardiola (<https://www.sportskeeda.com/football/5-players-problem-pep-guardiola/2>)
8. In profile: Rinus Michels, Uefa 2016. (<https://www.uefa.com/uefachampionsleague/news/0230-0e94a8068d01-a93b114660e2-1000--in-profile-rinus-michels/>)
9. Total Football, tactics/formation (<https://thisistotalfootball.wordpress.com/about/>)
10. How Pep Guardiola is influenced by Rugby, Tifo football, 2021. (<https://www.youtube.com/watch?v=pjuhDnReZ20>)
11. How Pep Guardiola improves his players, Tifo football, 2018. (<https://www.youtube.com/watch?v=BTJYFI0zu7k>)
12. 13 players that said how Klopp improved them, Planet football, 2019. (<https://www.planetfootball.com/quick-reads/13-players-who-say-jurgen-klopp-improved-them-mane-reus-van-dijk/>)
13. EPL 2016/17: Jurgen Klopp slammed by fitness coach Raymond Verheijen for causing too many injuries, Sportskeeda, 2021. (<https://www.sportskeeda.com/football/jurgen-klopp-slammed-fitness-coach-for-causing-too-many-injuries>)
14. Football enters space age with 'Footbonaut', Tom McGowan, 2012. (

